

Republika Srbija
MINISTARSTVO PROSVJETE
ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETE
OBRAZOVANJA I ODGOJA

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOGA OBRAZOVANJA I ODGOJA

TEST
POVIJEST

IDENTIFIKACIJSKI OBRAZAC

IME, IME JEDNOGA RODITELJA / DRUGOGA ZAKONSKOG ZASTUPNIKA, PREZIME UČENIKA

IDENTIFIKACIJSKI BROJ UČENIKA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

OSNOVNA ŠKOLA

MJESTO

OPĆINA

POTPIS DEŽURNOGA NASTAVNIKA

Rezultati se mogu pogledati na portalu **Moja srednja skola**: <https://mojasrednjaskola.gov.rs> unosom jedinstvenoga identifikacijskog broja učenika (desetoznamenkasta zaporka učenika). Zbog preuzimanja skeniranoga testa u pdf formatu, u dijelu gdje su dostupni rezultati završnog testa, nužno je unijeti jedinstvenu zaporku testa.

Jedinstvena zaporka testa: 220202512270

Ako roditelj / drugi zakonski zastupnik ima nalog na portalu **Moj esDnevnik** ili ima nalog na **Portalu za elektronsku identifikaciju eID.gov.rs**, kojim pristupa portalu **Moj esDnevnik**, tada osim uvida u rezultate završnog testa, na portalu **Moja srednja skola** može iskoristiti i neku od sljedećih elektroničkih usluga: podnošenje prigovora na rezultate završnoga ispita, podnošenje elektroničke liste želja i podnošenje elektroničke prijave za upis u srednju školu.

UPUTA ZA RAD

- Test sadrži **20 zadataka** koje trebaš riješiti za **120 minuta**.
- Zadatke ne moraš rješavati redoslijedom kojim su zadani.
- Tijekom rada možeš koristiti grafitnu olovku i guminicu, ali ne smiješ koristiti kalkulator i mobitel.
- Konačne odgovore i postupak napiši **plavom kemijskom olovkom**.
- Odgovor koji je napisan samo grafitnom ili crnom kemijskom olovkom neće biti prihvачen.
- U zadacima s ponuđenim odgovorima neće biti prihvачen prepravljeni odgovor.
- U zadacima s ponuđenim odgovorima, u kojima je samo jedan točan odgovor, dobivaš 0 bodova ukoliko pored točnoga odgovora označiš i neki netočan.
- Obrati pozornost da se zadatci razlikuju po načinu na koji trebaš odgovoriti.
- Nemoj ništa upisivati na QR kodove (QR) koji se nalaze na svakoj stranici testa.

U nekim zadatcima izabrat ćeš točan odgovor tako što ćeš obojiti odgovarajući kružić. U zadatcima u kojima postoji više točnih odgovora potrebno je obojiti više kružića. Vodi računa da kružić mora biti obojen jer će samo tako odgovor biti prihvачen.

PRIMJER OBOJENIH KRUŽIĆA

U zadatku s jednim točnim odgovorom

Koji je glavni grad Republike Srbije?
Oboji kružić ispred točnoga odgovora.

- Novi Sad
- Beograd
- Niš
- Kruševac

U zadatku s više točnih odgovora

Oboji kružiće ispred izraza čiji je zbroj 5.

- $2 + 3$
- $1 + 2$
- $4 + 1$
- $2 + 4$
- $3 + 5$

- Ako završiš ranije, predaj test i tiho izađi.

Želimo ti puno uspjeha na ispitu!

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOGA OBRAZOVANJA I ODGOJA
TEST
POVIJEST

1. Kako se naziva razdoblje koje traje deset desetljeća?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

- dekada   stoljeće   milenij   era

2. Odredi kojem stoljeću i kojem desetljeću pripada 1796. godina u kojoj je engleski doktor Edward Jenner prvi put uspješno testirao cjepivo protiv velikih boginja (Variola vera).

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

- sedamnaestom stoljeću i devetom desetljeću   sedamnaestom stoljeću i desetom desetljeću
 osamnaestom stoljeću i devetom desetljeću   osamnaestom stoljeću i desetom desetljeću

3. Kojem povijesnom razdoblju pripada 1908. godina u kojoj se odigrala Mladoturska revolucija koja je potresla Osmansko Carstvo?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

- starom vijeku   srednjem vijeku   novom vijeku   suvremenom dobu

4. Što označava pojam pacifizam?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

- političko uvjerenje koje zagovara neravnopravnost naroda   ideju ili pokret koji se suprotstavlja nasilju u rješavanju sukoba
 način ostvarivanja slobode oružanim sredstvima   državno uredjenje u kojem vrhovnu vlast obavlja vojni vrh

5. U kojoj su od navedenih država žene u Srbiji stekle pravo glasa na izborima?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

- Kraljevini Srbiji   Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca
 Kraljevini Jugoslaviji   Federativnoj Narodnoj Republici Jugoslaviji

6. Kako se naziva povijesna epoha u kojoj se tijekom druge polovice XIV. stoljeća odigralo slabljenje i nestanak Srpskog Carstva?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

- srpska golgota   veliki raskol
 vrijeme smrti   doba područnih gospodara

7. Što predstavlja jedan od najvažnijih uzroka Hladnog rata?
Oboji kružić ispred točnog odgovora.

- podizanje Berlinskog zida
- stvaranje Pokreta nesvrstanih
- želja za prevlašću i utjecajem velikih sila
- otvaranje ratnih žarišta u Africi i Aziji

8. Pročitaj odlomak iz povjesnog izvora i odredi o kojem povjesnom događaju govori.

„Dakle, mi se kao predstavnici ujedinjenih država Amerike, okupljeni, obraćamo najvišem sudu svijeta: naše su namjere čestite i iskrene i provodimo ih u ime [...] dobrog naroda ovih kolonija; svečano objavljujemo i izjavljujemo, da ove ujedinjene kolonije imaju pravo biti slobodne i nezavisne države i da one to jesu...“

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

- o proglašenju nezavisnosti od Velike Britanije
- o započinjanju građanskog rata u SAD-u
- o ulasku SAD-a u Drugi svjetski rat
- o kolonizaciji američkog kontinenta

9. Pažljivo pročitaj tekst povjesnog izvora, pa odgovori na pitanje.

„Kad god upadnu u neku zemљu i narod pokore, tada carski pisar odmah za njima ide i što god je dječaka, sve u janjičare uzima, a za svakog daje pet zlatnika i šalje preko mora (u Anadoliju, gdje ih pripremaju za janjičare). Takvih dječaka biva oko dvije tisuće.“

Koja je pojava opisna u tekstu?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

- odlazak u hajduke
- okupljanje za dječji križarski rat
- danak u krvi (devširma/odabir)
- prikupljanje harača

10. Oboji kružić u odgovarajućem polju tako da povežeš povjesne događaje i bitke koje su se u njima odigrale.

	Kolubarska bitka	Kurska bitka	Kumanovska bitka
Prvi svjetski rat	☐	☐	☐
Prvi balkanski rat	☐	☐	☐
Drugi svjetski rat	☐	☐	☐

11. Za koje se razdoblje vezuje nastanak apsolutističkih monarhija u Europi?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

rani srednji vijek (do početka XII. stoljeća)

pozni srednji vijek (do kraja XV. stoljeća)

rani novi vijek (do kraja XVIII. stoljeća)

pozni novi vijek (do početka XX. stoljeća)

12. Kako se nazivaju prosvjedi koji su 1968. godine zahvatili čitavu Europu i Socijalističku Federativnu Republiku Jugoslaviju?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

kulturna revolucija

studentske demonstracije

bunt bijelih listića

radničko proljeće

13. Što predstavlja jednu od najvažnijih posljedica Četvrtog križarskog rata na teritoriju srpske srednjovjekovne države?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

pristupanje srpske države križarskom pohodu na Jeruzalem

uzdizanje države na razinu kraljevine 1217. godine

dolazak dinastije Nemanjić na vlast

prebacivanje sjedišta srpske arhiepiskopije u Hilandar

14. Do čega je dovelo stvaranje germanskih država u Europi i na Mediteranu krajem starog vijeka?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

do pada Zapadnog Rimskog Carstva

do širenja islama

do velikih geografskih otkrića

do sloma Bizanta

15. Na temelju odlomka teksta povijesnog izvora odredi o kojoj je pojavi riječ.

„[...] Mome dragom narodu, najviši narodni i državni interesi i njihova budućnost zapovijedaju mi da se kao vladar i kao sin ove zemlje obratim neposredno narodu [...] Nastupio je čas, kad između naroda i kralja ne može biti posrednika. Radi toga sam riješio i rješavam da Ustav Kraljevine SHS od 28. 6. 1921. prestane vrijediti. Narodna skupština izabrana 11. 11. 1927. raspušta se [...]”

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

proglašenju monarhije

uvođenju diktature

donošenju novog Ustava

uspostavljanju parlamentarizma

16. Na temelju odlomka iz povjesnog izvora odredi iz koje epohe potječe.

„[...] Imajući u vidu Univerzalnu deklaraciju o ljudskim pravima koju je Generalna skupština Ujedinjenih naroda proglašila [...] Imajući u vidu da je cilj Savjeta Evrope postizanje većeg jedinstva između njegovih članica i da je očuvanje i razvijanje osnovnih ljudskih prava i sloboda jedan od načina na koji tom cilju treba stremiti [...]”

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

uoči Prvog svjetskog rata

poslije Prvog svjetskog rata

uoči Drugog svjetskog rata

poslije Drugog svjetskog rata

17. Za koji se od navedenih povjesnih događaja ili pojava vezuje pojam „Maršalov plan”?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

plan uključivanja SAD-a u Prvi svjetski rat 1917.

objavu rata SAD-a Japanu poslije napada na Pearl Harbor 1941.

program pomoći SAD-a razorenim europskim državama poslije 1945.

vojnu doktrinu stvaranja NATO-a 1949.

18. Za koji se od navedenih povjesnih događaja ili pojava vezuje pojam *Kristalna noć*?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

progon protestanata u Francuskoj 1572.

napad na carsku palaču u Rusiji 1917.

paljenje narodne skupštine u Njemačkoj 1933.

progon Židova u Trećem Reichu 1938.

19. Kako se zvao premijer Srbije koji se nalazio na čelu vlade u razdoblju od 25. siječnja 2001. do 12. ožujka 2003. godine?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

Vojislav Koštunica

Zoran Đindjić

Boris Tadić

Zoran Živković

20. Pažljivo pročitaj odlomak iz povjesnog izvora i odgovori na pitanje.

„Burna vremena moje srpske prošlosti, bila su tijesno skopčana s mojim životom; i kao što su ona promjenjiva bila, tako je i moj život bio promjenjiv. Ja sam služio i gospodario, popovao i vojvodovao; putovao po narodnom poslu daleke putove i kod kuće mirno sjedio i u mojoj bašti voće kalemio; vojevao sam opasne ratove i uživao blagodet općeg mira [...] Te sve promjene u mom životu [...] gdje sam negda bio, pojavljuju mi se kao san moje mladosti.”

O kojoj je vrsti povjesnog izvora riječ?

Oboji kružić ispred točnog odgovora.

biografiji

memoarima

povelji

dnevnicima

PRAZNA STRANICA

Republika Srbija
MINISTARSTVO PROSVJETE
ZAVOD ZA VREDNOVANJE KVALITETE
OBRAZOVANJA I ODGOJA

Историја - Хрватски

ИНТЕРНО
PRIMJERAK ZA ŠKOLU

ZALIJEPITI IDENTIFIKACIJSKU NALJEPNICU

ZAVRŠNI ISPIT NA KRAJU OSNOVNOGA OBRAZOVANJA I ODGOJA

TEST

POVIJEST

IDENTIFIKACIJSKI OBRAZAC

IME, IME JEDNOGA RODITELJA / DRUGOGA ZAKONSKOG ZASTUPNIKA, PREZIME UČENIKA

IDENTIFIKACIJSKI BROJ UČENIKA

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

OSNOVNA ŠKOLA _____

MJESTO _____

OPĆINA _____

POTPIS DEŽURNOGA NASTAVNIKA

